Noardlike Fryske Wâlden

ontdek

HET NATIONAAL LANDSCHAP NOARDLIKE FRYSKE WÂLDEN

MET HANDIGE TIPS OVER WANDELEN, FIETSEN, VAREN, PAARDRIJDEN EN OVERNACHTEN

Geniet van het landschap en de unieke natuur en cultuurhistorie

Wij nodigen je uit ons kleinschalige coulisselandschap te ontdekken!”

De Noardlike Fryske Wâlden in het noordoosten van Fryslân is een Nationaal Landschap. Het gebied dankt deze titel aan de unieke combinatie van landbouwgrond, natuur en cultuurhistorie.

Het eeuwenoude coulisselandschap met pingo’s, elzensingels en houtwallen met daaronder (bramen)struiken is vrijwel intact gebleven. Dit smûke (knusse) landschap is bijna nergens in Europa te vinden. Daarnaast roemen kenners de grote variatie aan planten en dieren.

Bijna 800 betrokken boeren en particulieren houden dit landschap mooi door aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer te doen. Zij zijn aangesloten bij de vereniging Noardlike Fryske Wâlden. Wij nodigen je uit ons kleinschalige coulisselandschap met zijn rijke biodiversiteit te ontdekken!

Albert van der Ploeg
voorzitter vereniging Noardlike Fryske Wâlden

Inhoud

Wandelen pagina 4
De mogelijkheden zijn onbegrensd

Fietsen pagina 6
Bepaal je eigen route

Varen pagina 8
Geniet van mooie doorkijkjes

Paardrijden pagina 9
In rustige draf of volle galop

Overnachten pagina 10
Gastvrij onthaal bij de boer

Noardlike Fryske Wâlden

Het unieke coulisselandschap nodigt uit om verkend te worden, te voet, te paard, per fiets of boot. Geniet van mooie doorkijkjes in de door bomen omzoomde landbouwpercelen. Ontdek oude zandpaden. Ga op zoek naar zeldzame planten en probeer bijzondere dieren te spotten. De elzensingels en houtwallen geven beschutting en zorgen voor afwisseling in het landschap. Of zoek de ruimte op in het noordelijk kleigebied.
En voor onze gasten: we hebben hier prachtige overnachtingsmogelijkheden, landschapselementen bieden veel beschutting en zorgen voor de nodige afwisseling tijdens het wandelen en fietsen in het gebied. Het gebied heeft verder een rijke flora en fauna.

ontdek
HET NATIONAAL LANDSCHAP
NOARDLIKE FRYSKE WÂLDEN

Colofon

Uitgave van vereniging Noardlike Fryske Wâlden
(0511) 745 200
www.noardlikefryskewalden.nl

Facebook verenigingNFW
Instagram noardlikefryskewalden
Twitter @VerenigingNFW
Tekst Paul H. Loonstra pers- en communicatiebureau
Vormgeving Custard.nl, Hielke Jan Ellens
Fotografie Marcel van Kammen en NFW

WANDELEN

De mogelijkheden zijn onbegrensd

Zie je die ree opduiken uit de elzensingel?

Door het dichte paden- en wegensysteem in de Noardlike Fryske Wâlden kun je overal korte en langere wandelingen uitstippelen. Al wandelend verbaas je je over de verscheidenheid van het landschap.

Je ziet hier koeien, schapen en paarden in de weilanden. Maar als je geluk hebt zie je ook bijzondere planten en dieren. Zo zijn hier bramenstruiken die je nergens anders vindt. Onder de dykswâlen (houtwallen) groeien hier en daar zeldzame varens. En wat te denken van reeën en hazen die plotseling uit de elzensingels opduiken? Geoefende vogelaars herkennen het geluid van de gekraagde roodstaart en de grauwe klauwier, die zeer zeldzaam is maar hier wel broedt.

De verschillende wandelingen leiden je door oude dorpjes, langs fraaie staten en gaan over klinkerwegen en zandpaden. Bovenal brengen ze je in contact met veel natuurpracht. Sporen uit het verleden herken je nog steeds, zoals pingoruïnes uit de ijstijd, hoge zandgronden en veenafgravingen.

Bij VVV's, boekhandels en de toeristische punten zijn veel wandelroutes verkrijgbaar. Of kijk op: www.eropuitinfriesland.nl.

TIP

165 km

Streekpad Noardlike Fryske Wâlden

Een bewegwijzerd wandelpad van 27 etappes en in totaal 165 kilometer. Dat is het streekpad Noardlike Fryske Wâlden dat in 2018 in gebruik is genomen. De wandelgids van dit streekpad is verkrijgbaar bij de lokale boekhandel en te bestellen op www.wandelnet.nl.

Het langeafstandswandelpad telt 27 etappes door het hele gebied van het Nationaal Landschap en soms net over de grens ervan. Het streekpad Noardlike Fryske Wâlden start in Burgum en voert je via Feanwâldsterwâl naar de Trynwâlden. Vervolgens gaat de route langs oude halepaden bij Damwâld langs de Zwagermieden en Westergeest en loopt het bewegwijzerde pad naar Kollum en Buitenpost. Het oostelijkste punt is de grens met Groningen. De route gaat verder langs Veenklooster. Vervolgens loop je over de destijds arme Friese heide bij Surhuizum, Houtigehage, Rottevalle en Eastermar naar het Nationaal Park de Alde Feanen. Via Sumar kom je uiteindelijk weer in Burgum.

FIETSEN

Bepaal je eigen route

De mooiste fietsroutes door de Noardlike Fryske Wâlden zijn te vinden in het fietsroutenetwerk Noordoost Fryslân. De totale lengte van dit netwerk aan routes door de regio is 530 kilometer. Je kunt kiezen tussen 72 rondjes en op maar liefst 137 knooppunten starten. Zo bepaal je zelf de route en het aantal kilometers dat je wilt fietsen.

Je kunt in twee richtingen fietsen, van knooppunt naar knooppunt. Volg daarvoor de genummerde borden van het fietsroutenetwerk. Elk knooppunt heeft een nummer, zodat je gemakkelijk terug kunt keren naar het startpunt. Op de borden staat een plattegrond met daarop de nummers en de afstand tussen de verschillende knooppunten.
Stippel eenvoudig je eigen gewenste route uit!

Een netwerk van maar liefst 530 kilometer door de regio. Stippel je eigen fietsroute uit!

TIP

Interessante fietsroutes door de Noardlike Fryske Wâlden

24 km
fietsen door de moerassige Mieden

36 km
Rondje om de Burgumer Mar

Meer fietsroutes op www.noardlikefryskewalden.nl

De route door de moerassige Mieden start in Buitenpost. Tijdens de fietstocht zie je pingoruïnes en kom je langs een vogelkijkhut en een kijkheuvel waar je uitzicht hebt over moerassen. Dankzij het kwelwater dat hier omhoog komt, groeien er bijzondere planten. De route om de Burgumer Mar staat niet alleen in het teken van water, je fietst ook beschut langs vele elzensingels en oude houtwallen met prachtige eiken.

En zo zijn er nog veel meer fietsroutes in de omgeving die tot de verbeelding spreken. Wat dacht je van een fietstocht over fraaie klinkerwegen, zoals de Krúswei boven Harkema, de Ieswei bij Jistrum en It Heechsân. Naast vele monumentale boerderijen zijn er onderweg ook staten en stinzen te bewonderen.

TIP

Natuurgebied het Bûtenfjild kun je het beste geruisloos bewonderen vanaf het water. Huur een kano, elektrische sloep, fluisterboot of sup-board in een van de omliggende dorpen. Zie ook www.eropuitinfriesland.nl.

VAREN

Geniet van mooie doorkijkjes

De Noardlike Fryske Wâlden is een verrassend watersportgebied, ver van de drukke waterwegen. Waterrecreanten kennen de twee meren in het gebied: de Leien en de Burgumer Mar. Door beide meren loopt ook een verbindingsroute tussen het Friese Merengebied en het Lauwersmeergebied. De dorpjes rond de meren hebben kleine havens.

Net buiten de Noardlike Fryske Wâlden liggen grotere watersportgebieden: het Nationaal Park De Alde Feanen en Nationaal Park Lauwersmeer. Wil je een afwisselende vaartocht maken? Vaar dan de Lits Lauwersmeerroute. Deze mooie vaarroute verbindt de Friese meren en het Lauwersmeer met de plaatsen Drachten en Dokkum.

Lekker sportief bezig zijn? In de regio zijn maar liefst 21 kanoroutes uitgestippeld. Al peddelend geniet je van mooie doorkijkjes in het boerenland. Fraaie vaartochten zijn er te maken over de Strobosser Trekfeart tussen het Prinses Margrietkanaal en Dokkum en over de Lauwers. Dat is een oude rivier die uitmondt in het Lauwersmeer.

PAARDRIJDEN

In rustige draf of volle galop

Op de rug van je paard hoor je het hoefgekletter tegen de bomen weerkaatsen

Paardenliefhebbers kunnen hun hart ophalen in de Noardlike Fryske Wâlden. In het noordoosten van Fryslân is een netwerk van 26 men- en ruiterroutes uitgestippeld. De totale lengte van het netwerk is maar liefst 600 kilometer. Een groot deel van deze paardenroutes bevindt zich binnen de grenzen van het Nationaal Landschap.

Het beschutte coulisselandschap leent zich uitstekend om met je paard op pad te gaan. De gebieden rond Eastermar, Harkema en de Trynwâlden zijn met elkaar verbonden via zandpaden en andere voor paarden geschikte wegen. Kijk voor alle aantrekkelijke routes op www.paardrijdenfryslan.nl.

Onderweg zijn er verschillende pleisterplaatsen om uit te rusten en je paard te verzorgen. Langs de routes vind je voldoende adressen voor paardenverhuur, stalling en paardvriendelijke logies.

Genieten van het boerenleven, rust, ruimte, vrijheid en natuur

OVERNACHTEN

Gastvrij onthaal bij de boer

Verschillende boerenbedrijven in de Noardlike Fryske Wâlden richten zich naast hun (melk)veehouderij ook op recreatie en toerisme. Je kunt er overnachten en er is van alles verkrijgbaar en te beleven. Probeer eens ambachtelijke kaas en biologisch vlees uit een boerderijwinkel, speel boerengolf of ga boogschieten. Ook is het op sommige boerderijen mogelijk kano's te huren of een educatieve rondleiding te krijgen.

Kamperen op het boerenerf en overnachten in een appartement vlakbij de dieren is een bijzondere ervaring.
Op www.noardlikefryskewalden.nl staat een overzicht van alle boerencampings. Op www.boerenbreakfast.nl vind je meerdere accommodaties. Bij de gastvrije verhuurders leer je meer over het boerenleven en kom je volledig tot rust in de landelijke omgeving.

TIP

boerengolf

Boerengolf speel je in de weilanden rond een boerderij. De club is een stok met daaraan een houten klompje. De bal is groter dan een normale golfbal. Net als bij het gewone golfspel leg je een parcours af in zo weinig mogelijk slagen.

Op een boerderij heb je rechtstreeks contact met de veehouder. Vraag hem eens naar zijn werkzaamheden in het land. Hij zal vertellen dat hij veel aan landschapsonderhoud doet. Zo snoeit hij de bomen om de zeven jaar en kapt hij de elzensingels en houtwallen eens in de 21 tot 25 jaar. De stobben lopen snel weer uit. Zo ontstaan er gezonde bomenrijen, aantrekkelijk voor veel dieren en planten.
Andere boeren zetten zich in voor weidevogelbeheer. Ze leggen plasdras aan en zaaien gras in met een kruiden- en bloemenrijk mengsel dat insecten en vogels aantrekt. Weidevogels krijgen in hun weilanden ruimte om te broeden en kuikens groot te brengen. Generaties lang zijn de boeren in de Noardlike Fryske Wâlden verbonden met het landschap en gaan ze respectvol om met de natuur.
Zij vertellen je er graag meer over!

Swaddekuier & Brommels!

Wandelen langs de mooiste plekjes in de Noardlike Fryske Wâlden en genieten van de prachtige natuur en eeuwenoude cultuur. Dat kan elke eerste zaterdag van juli tijdens de Swaddekuier. Deelnemers aan dit eendaagse wandelevenement kunnen kiezen uit drie verschillende afstanden: 10, 20 en 40 kilometer. Enkele boerderijen openen dan speciaal de deuren voor de honderden wandelaars.

Elk jaar in het vierde weekend van augustus vindt het Wâldpyk bramenfestijn Brommels! plaats. Op verschillende plekken in de Noardlike Fryske Wâlden waar activiteiten zijn wappert dan de paarse Brommelsvlag. Jong en oud kan meedoen aan creatieve workshops, een kijkje nemen op een boerderij en nog veel meer. Op het programma staat uiteraard ook de traditie van het gratis bramen plukken in het boerenland.

Noardlike Fryske Wâlden

Alle informatie over dit prachtige gebied?
www.noardlikefryskewalden.nl